

CULTURA I ART ROMÀNIC

2on ESO 2017-2018

L'ARQUITECTURA ROMÀNICA

- Els principals elements constructius de l'arquitectura romànica són:

ARC DE MIG PUNT

VOLTA DE CANÓ

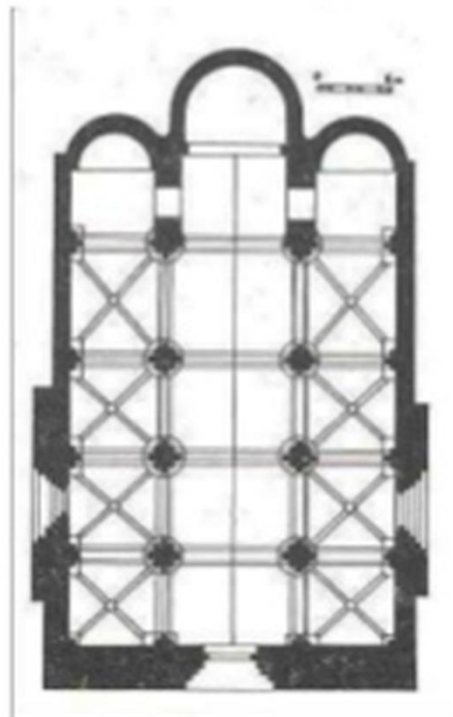
- Les construccions eren de pedra.
- Arcs, claustres, portes i finestres utilitzen l'arc de mig punt.
- El sostre de volta de canó es recolza als murs laterals.

- Les parets han de ser molt gruixudes per suportar el pes de la volta.
- Hi havia molt poques finestres i eren petites.
- Les esglésies eren fosques i fredes.
- Sovint els murs estan reforçats amb contraforts.

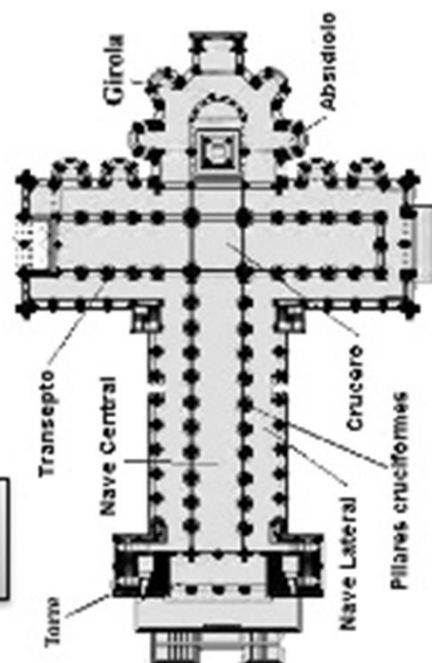
L'ARQUITECTURA ROMÀNICA

- Les plantes de les esglésies romàniques acostumen a seguir dos models.

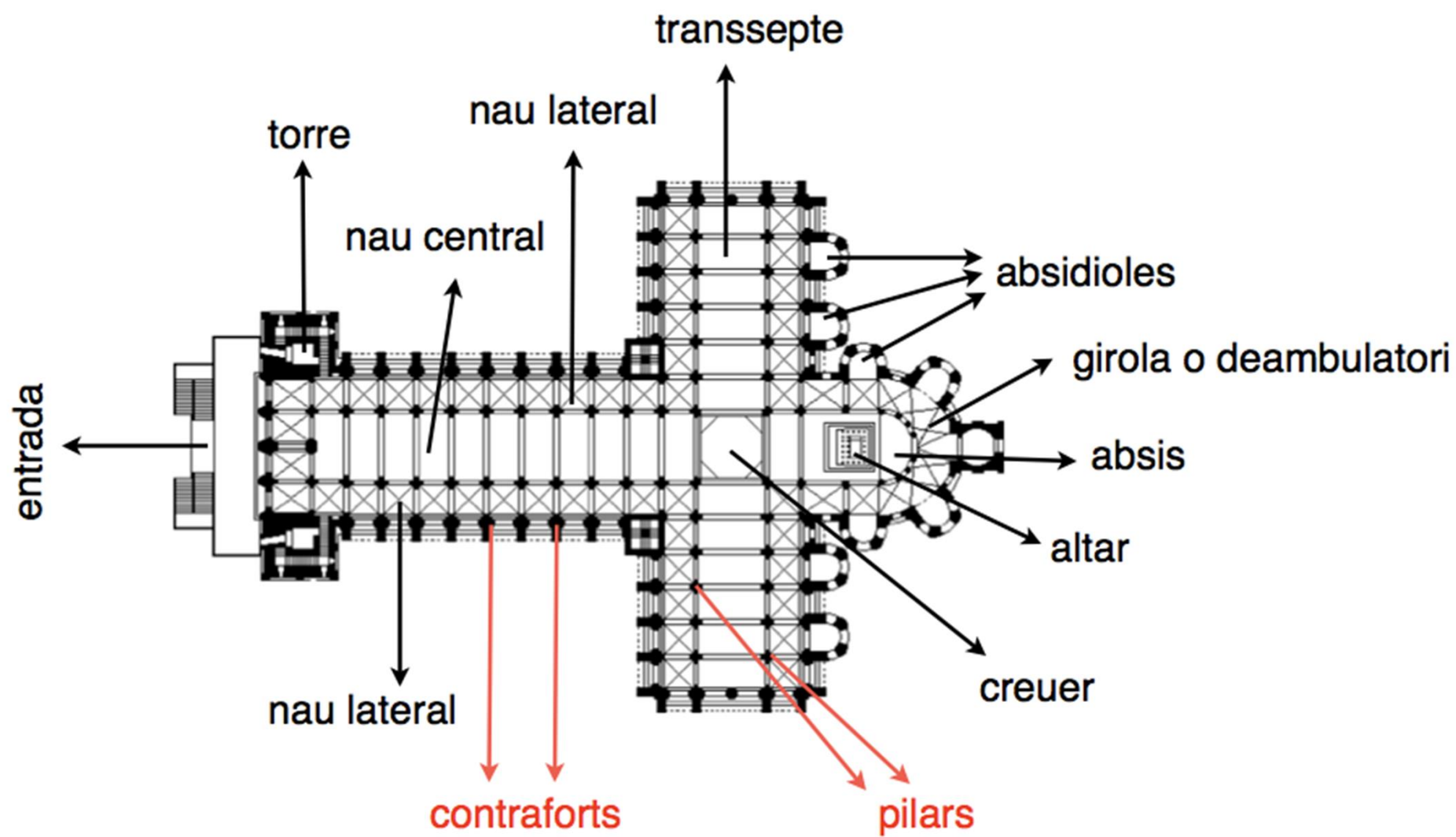
PLANTA BASILICAL

PLANTA DE CREU
LLATINA

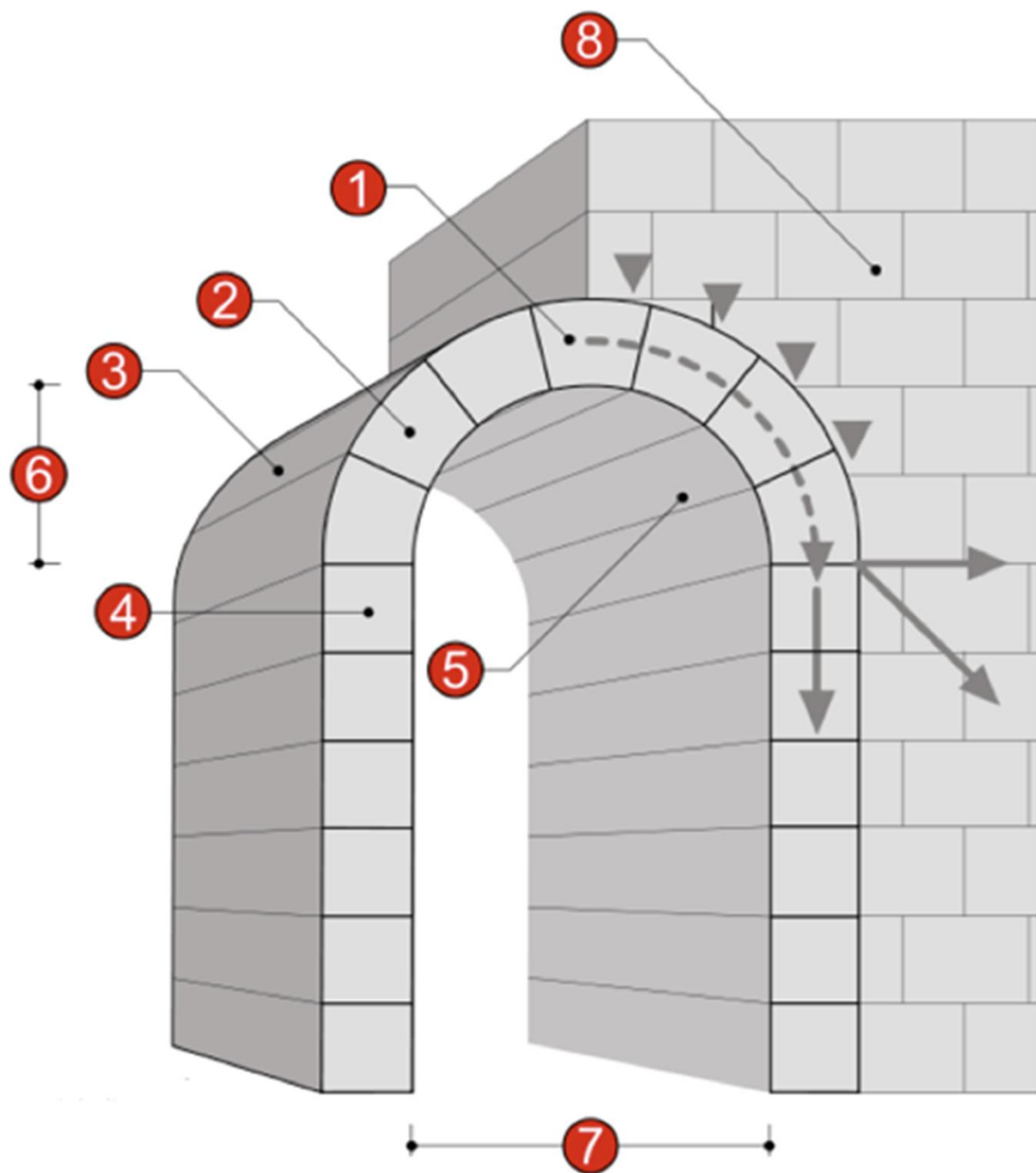

- Alguns dels elements principals de les esglésies romàniques són:

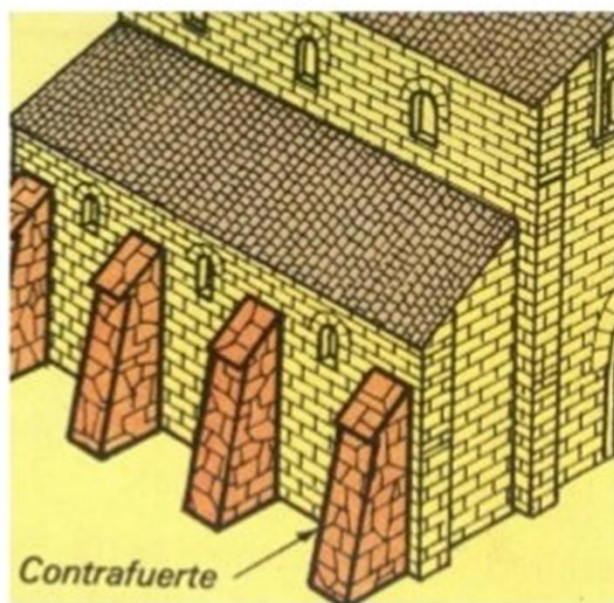
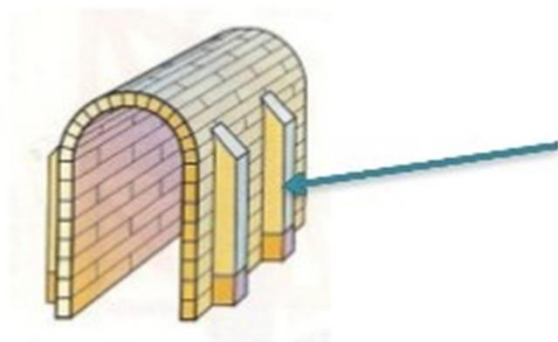
Naus (central, laterals)	Girola
Creuer	Cimbori
Transsepte	Campanar i torres
Absis i absidioles	Claustre

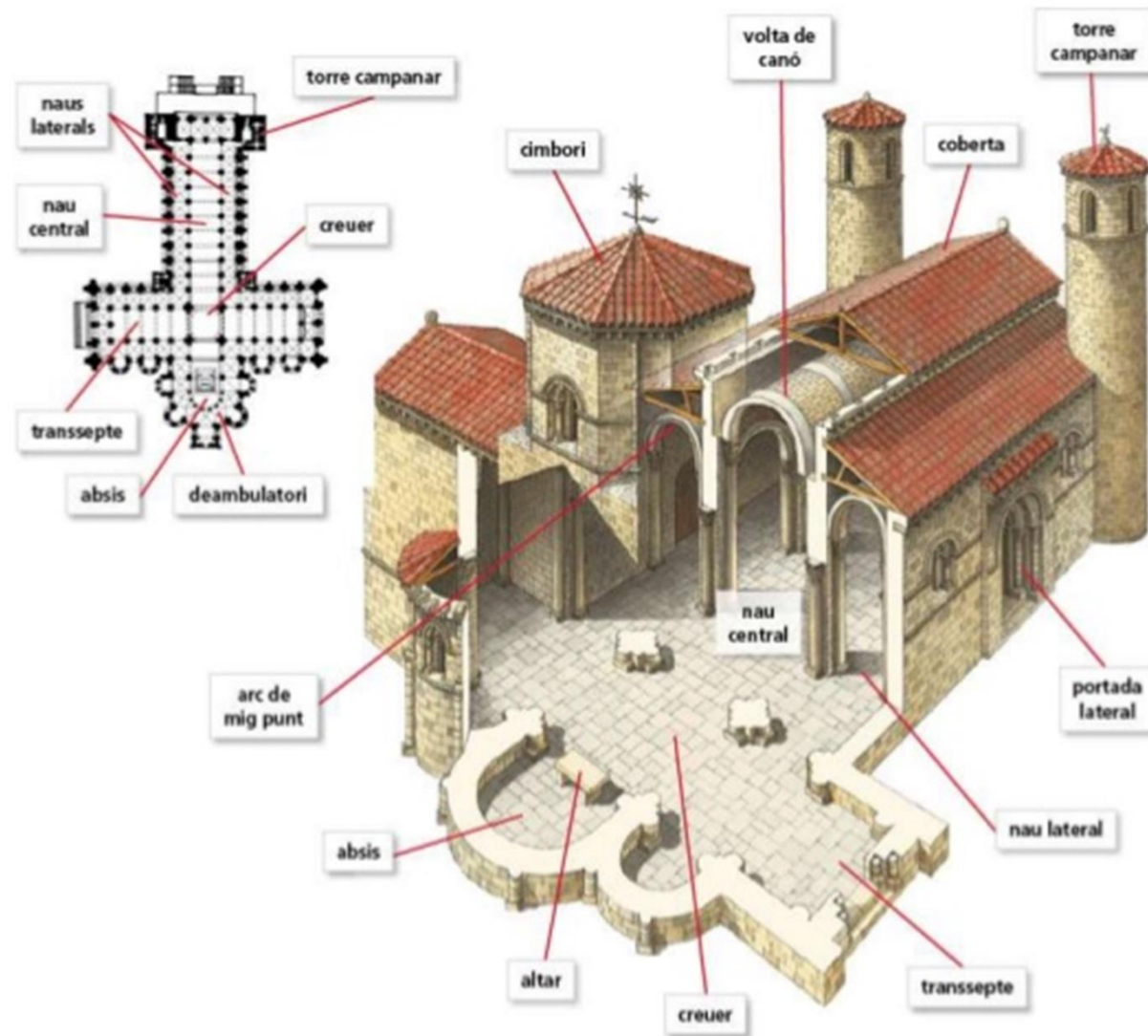
1. Clau
2. Dovella
3. Extradós
4. Imposta
5. Intradós
6. Fletxa
7. Llum
8. Contrafort

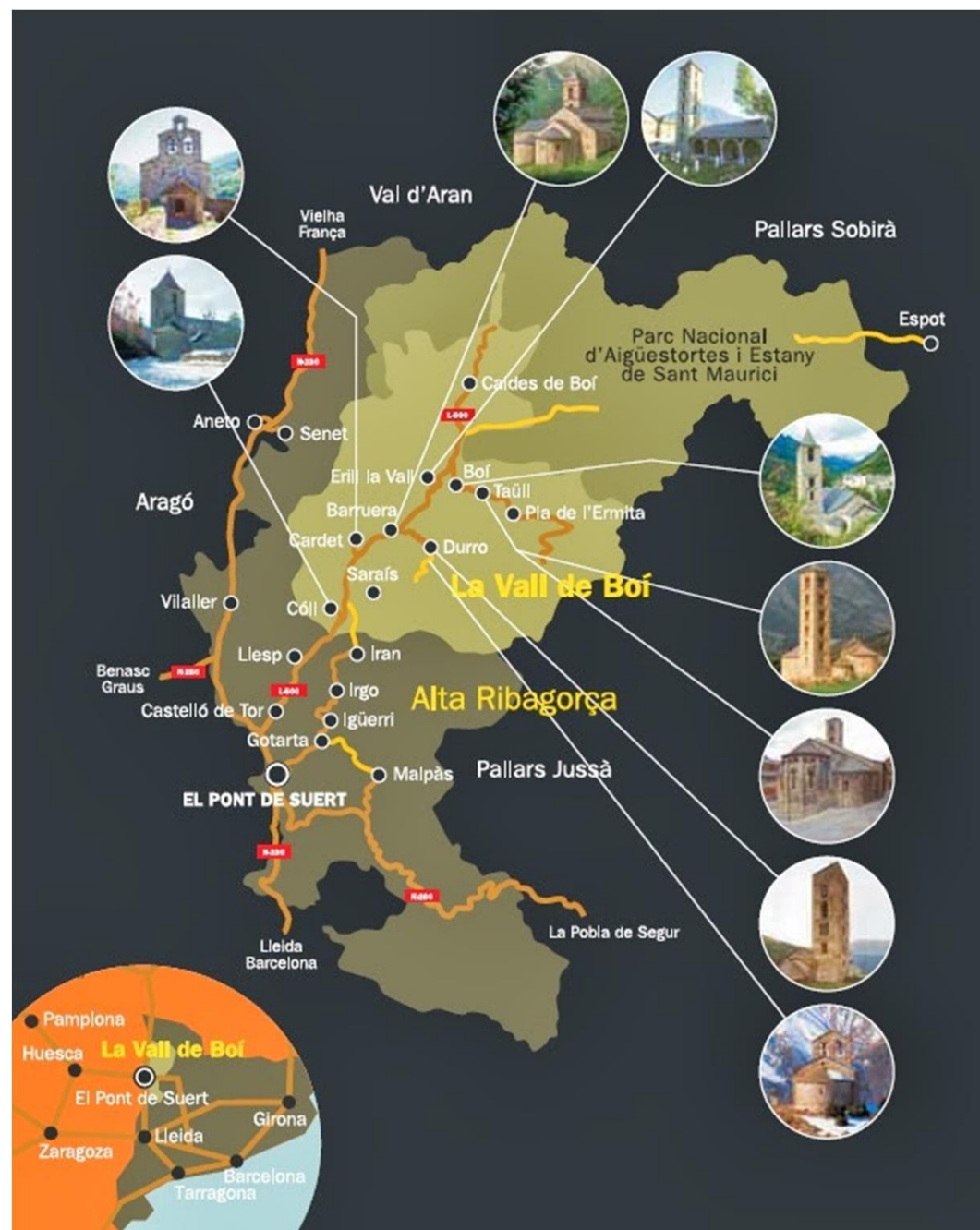
Contraforts

Les parts d'una església romànica

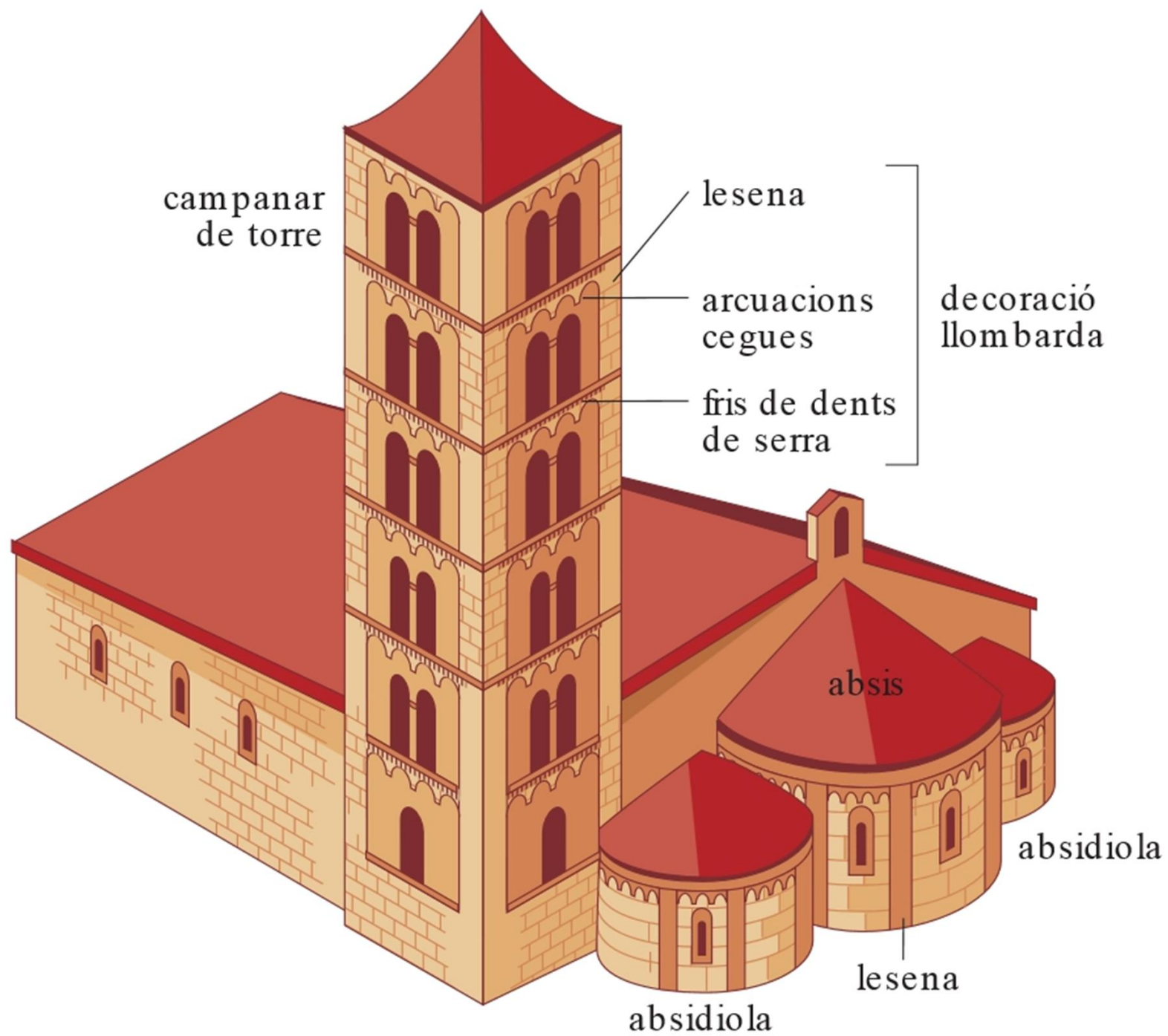

ROMÀNIC CATALÀ. LA VALL DE BOÍ. CONJUNT ROMÀNIC BOÍ-TAÜLL

SANT CLIMENT DE TAÜLL.

ELS ORDRES MONÀSTICS

La **REGLA** de cada ordre (conjunt de normes) marcava el funcionament del monestir, com s'organitzaven, com vivien, i marcava detalls com la manera de fer les oracions, el menjar o els **hàbits** que havien de dur.

Cistercenc

Franciscà

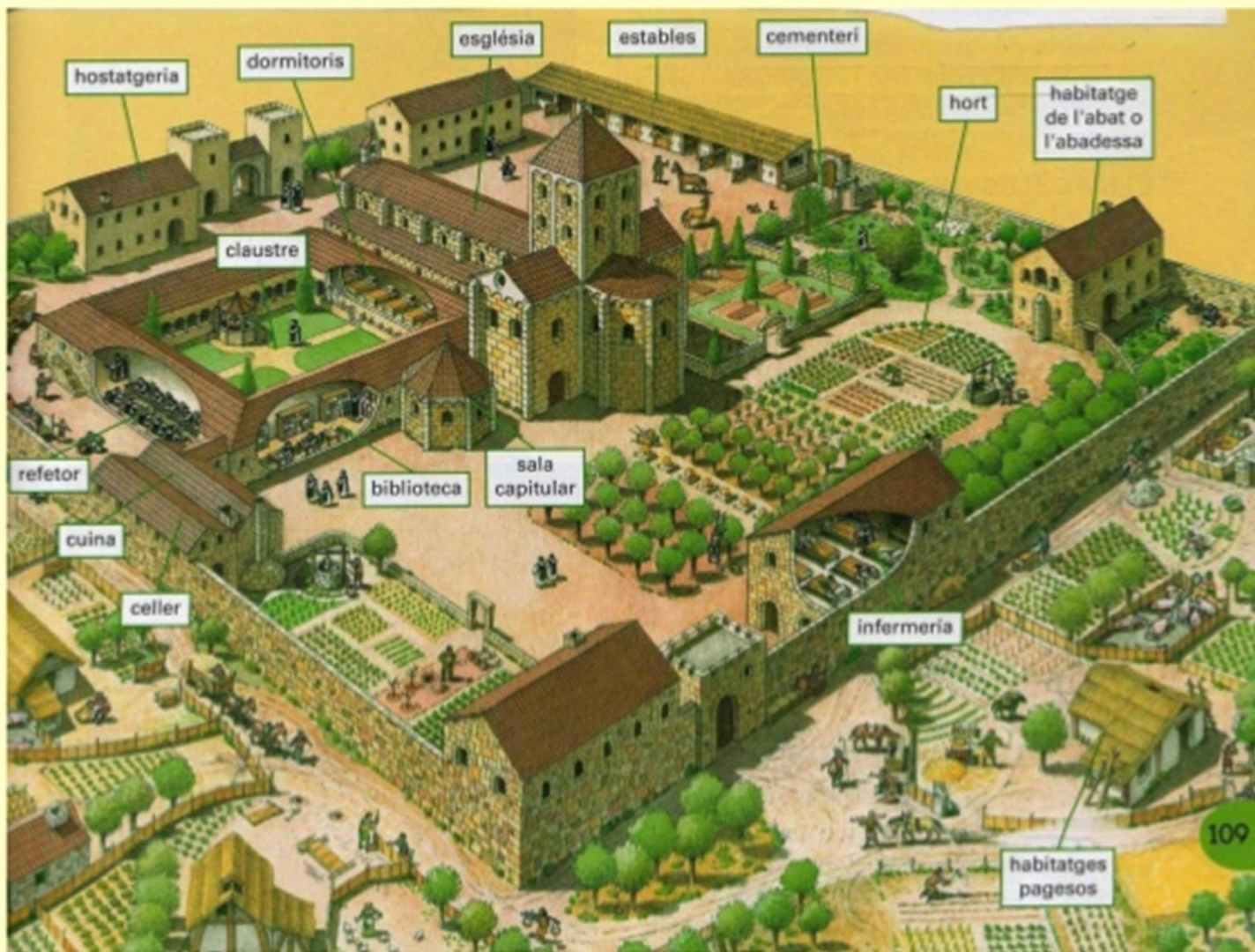

Cartoixà

Dominic

Els monestirs romànics

Els claustres

Els claustres

Santillana del Mar

Monestir de Ripoll

Sant Cugat

<http://xtec.cat/recursos/socials/romanic/>

EL PROCES DE
REALITZACIÓ DE LES
PINTURES MURALS

La tècnica pictòrica del fresc

El pintor mural utilitzava
sobretot la tècnica
pictòrica del fresc.

Gràcies a aquesta tècnica
s'han conservat des de
les pintures romanes de
Pompeia fins als frescos
renaixentistes de la
Capella Sixtina.

1 ELABORACIÓ DELS PIGMENTS

Per obtenir els colors es
tritaven finament els **minerals**
fins a convertir-los en pols.

Després es dissolien en aigua
o aigua de calç.

2 PREPARACIÓ DEL MUR

ARRICCIO
(REMOLINAT)

MUR

INTONACO
(ALLISAT)

FRAGMENT D'UN TROS
DE LLISCAT PINTAT

S'hi aplicaven diverses capes de
lliscat de morter de calç, compost
de sorra, calç i aigua: la primera capa
(*arriccio* o remolinat) era més basta i
la de sobre (*intonaco* o allisat), més
fina i llisa, per poder-hi pintar.

3 EL DIBUIX PREPARATORI O SINOPIA

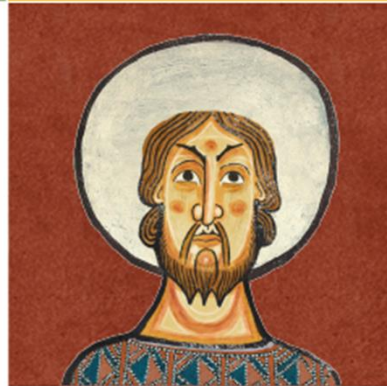
Amb el lliscat encara humit,
es dibuixaven amb mangra
o carbonet les línies de la
composició i els contorns de
les **figures**.

4 TACAT DELS COLORS

Es pintava tot el fons amb
diferents colors de base,
cobrint el dibuix preparatori.

5 PINTAT DEFINITIU

Finalment, es pintaven les
figures i altres elements de la
composició. Per als detalls i
retocs finals, es podia fer servir
la **tècnica de la pintura al
trempe**, en sec.

TÈCNIQUES PICTÒRIQUES DEL ROMÀNIC

· PINTURA AL FRESC.

El suport és un mur o paret amb una preparació específica a base de morter de sorra i calç, i es pinta abans que s'eixugui, mentre és fresc.

· PINTURA AL TREMP.

Pintura obtinguda a partir de pigments barrejats amb aglutinants com l'ou o la cola i aplicada majoritàriament sobre fusta.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE LA PINTURA:

- **ANTINATURALISME:** Són figures simbòliques i abstractes. No busquen representar la realitat tal com és.
- **PERFILS DE LES FIGURES:** Es fan els perfils, els contorns, de les figures amb **traços gruixuts** negres.
- **COLORS PLANS I PURS:** No es fan gaires barreges ni gradacions de colors.
- **HIERATISME:** No hi ha moviment.
- No hi ha perspectiva real però sí **PERSPECTIVA JERÀRQUICA**, els **més importants els fan més grans**.

ON ES FEIA PINTURA ROMÀNICA?

- **PINTURA MURAL**, en esglésies o monestirs, tant a dins com a fora.

Santa Caterina, la Seu d'Urgell

Ermita de la Vera Cruz de Maderuelo

Pintures de la col·legiata de San Isidoro de León

LES PINTURES ROMÀNIQUES DE SANT CLIMENT DE TAÜLL:

www.educaixa.com/ca/-/las-pinturas-del-apocalipsis
www.pantocrator.cat

LA DECORACIÓ DE LES ESGLÉSIES ROMÀNIQUES:

decora_teva_esglesia.mp4

<https://youtu.be/k7Uyy-qq4ZY>

PINTURA SOBRE FUSTA que trobem en obres que decoren les esglésies.

MINIATURES que decoren els textos en llibres bàsicament religiosos.

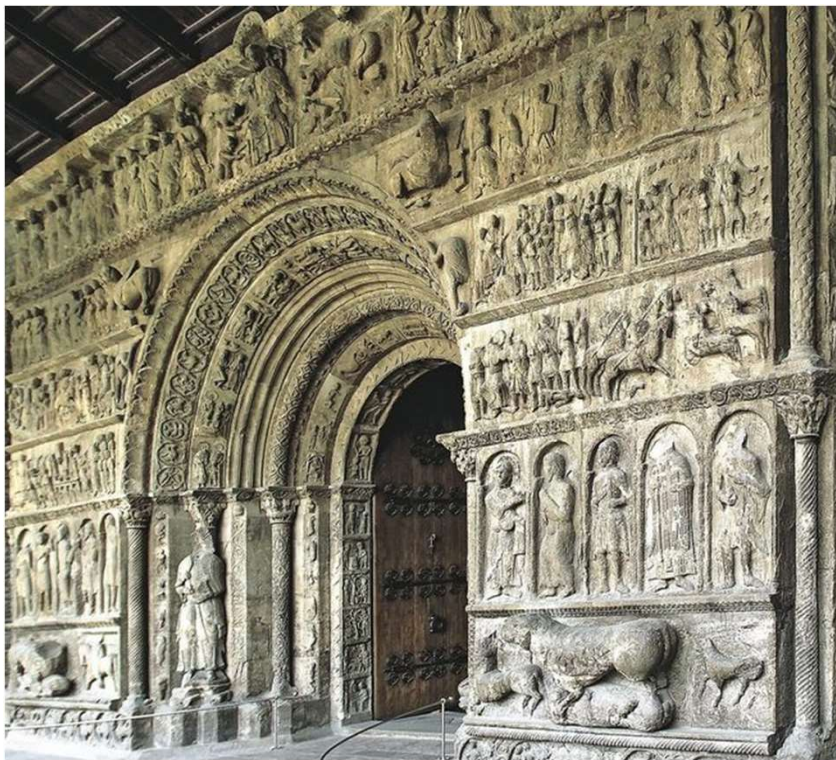
ESCULTURA ROMÀNICA

- Sobretot era escultura sobre pedra en **capitells** o en les **portalades** de les esglésies.
 - L'escultura **s'adaptava a la forma de la base**.
 - No eren figures realistes.
 - Estaven pintades.
 - Tenia una **funció didàctica religiosa**.
 - En els capitells trobem figures bíbliques, però també bestiari imaginari.

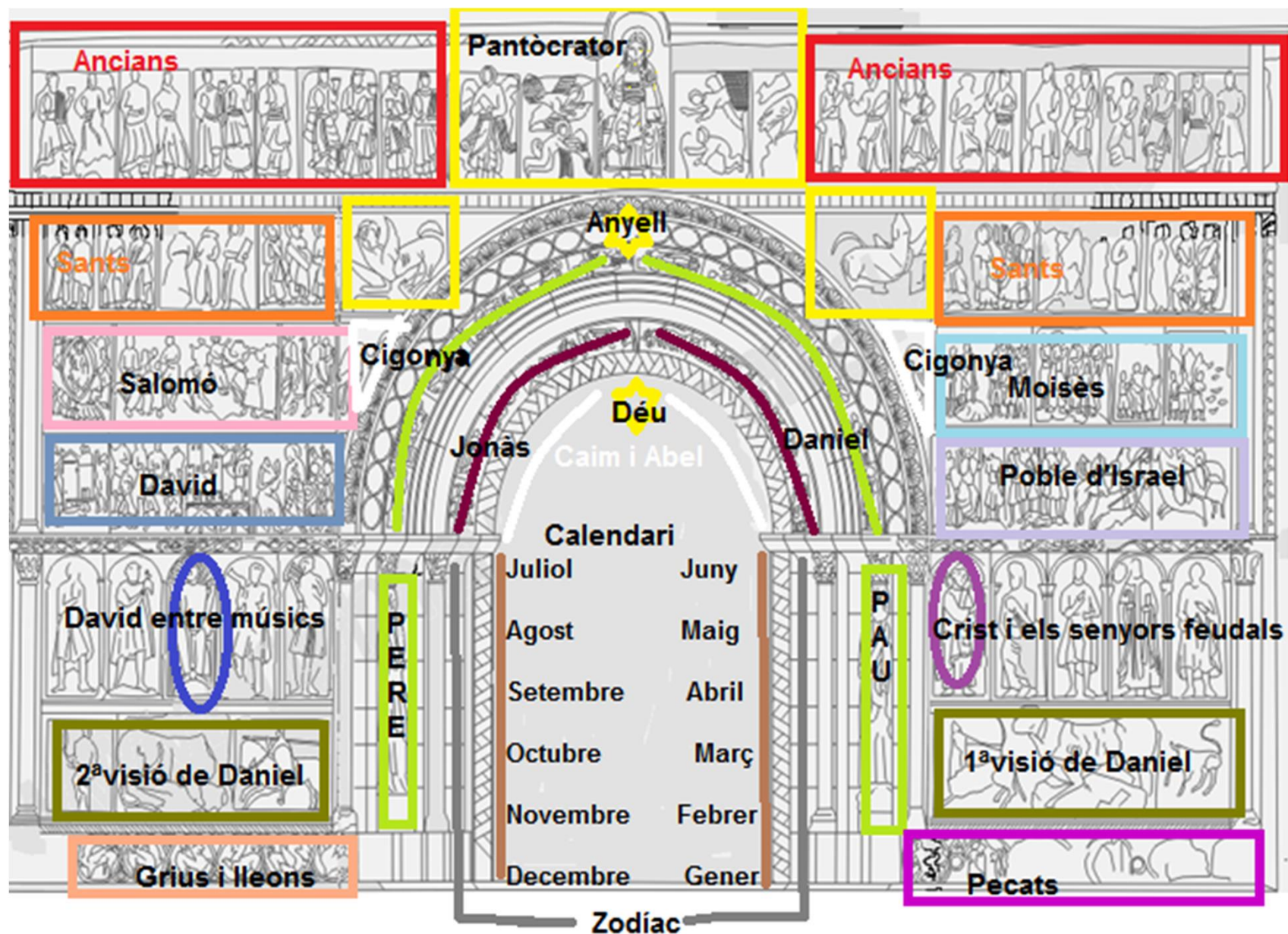

La portalada del **monestir de Santa Maria de Ripoll**

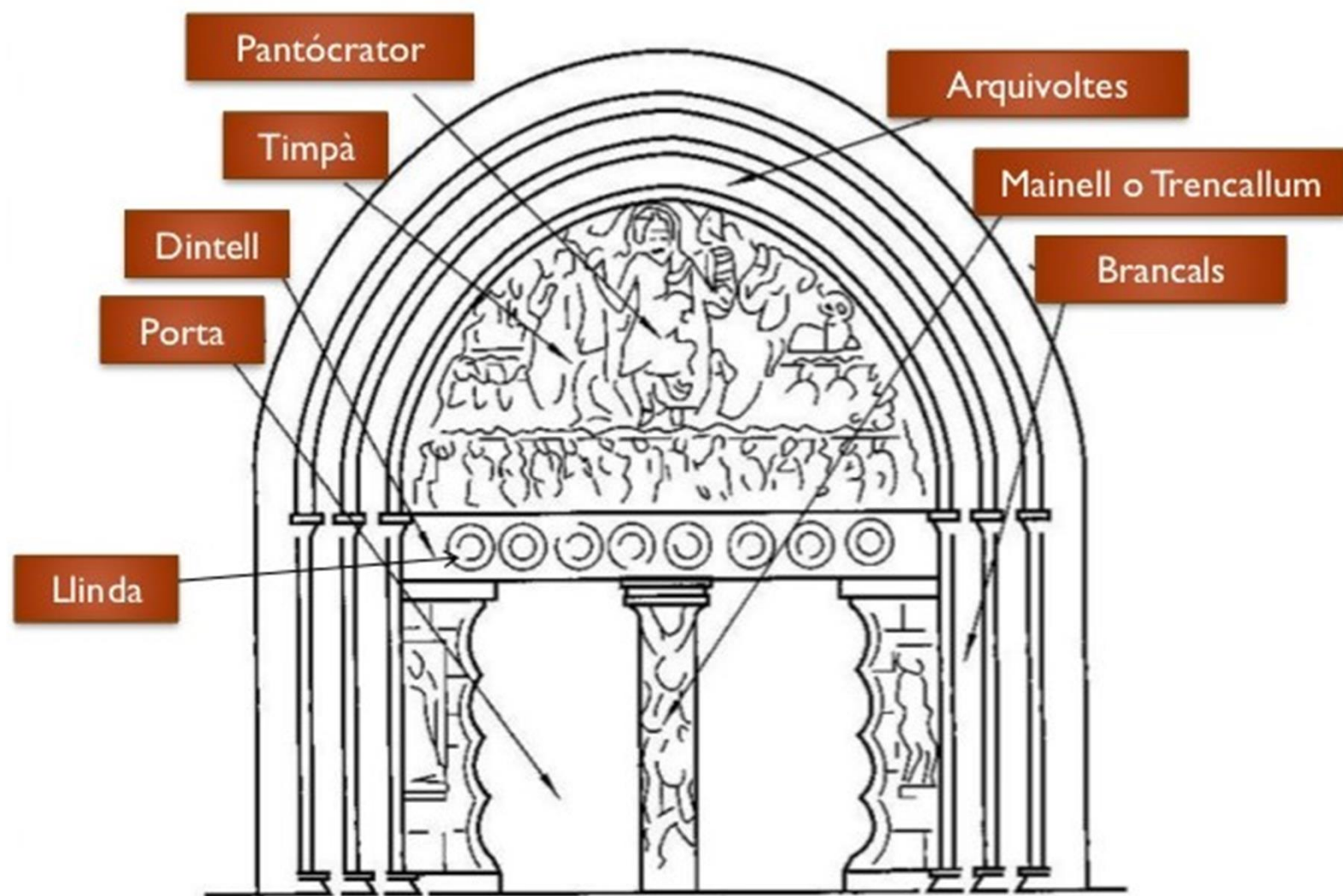
Monestir de Santa Maria de Ripoll

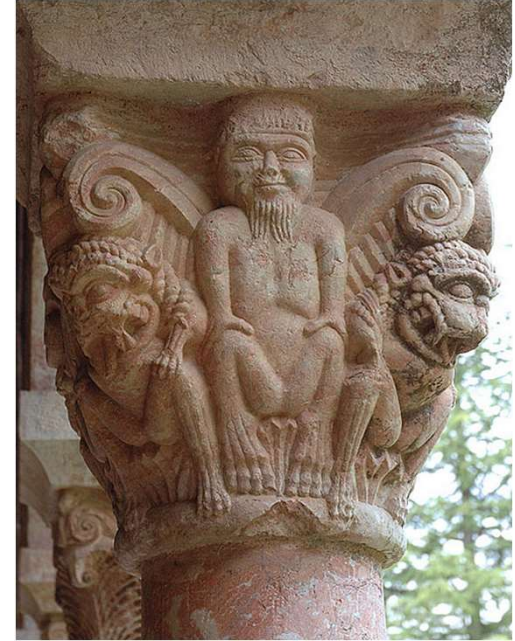
Els temes de la portalada de Santa Maria de Ripoll

Portalades romàniques: Parts

Capitells romànics

- També trobem **ESCULTURA EXEMPTA**, és a dir que no és un relleu sinó que es pot mirar l'escultura tot al seu voltant. D'aquestes en trobem de fusta.

Verge de Santa Coloma de Ger, Girona.

Majestat Batlló. Boí-Taüll

L'art ROMÀNIC

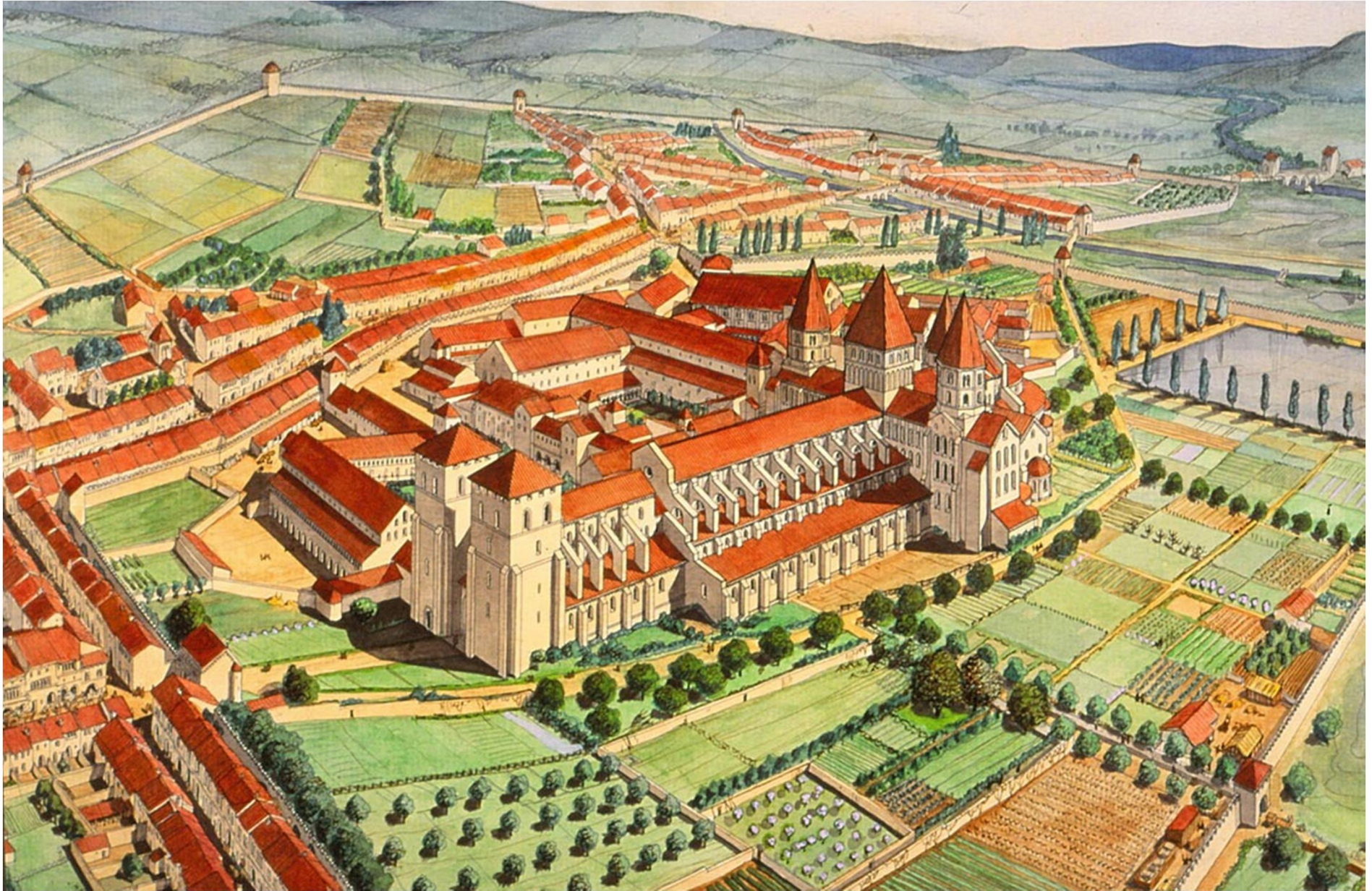
Va ser una **ART EUROPEU**: el trobem des del nord d'Europa fins a al sud d'Itàlia i el nord de la Península Ibèrica.

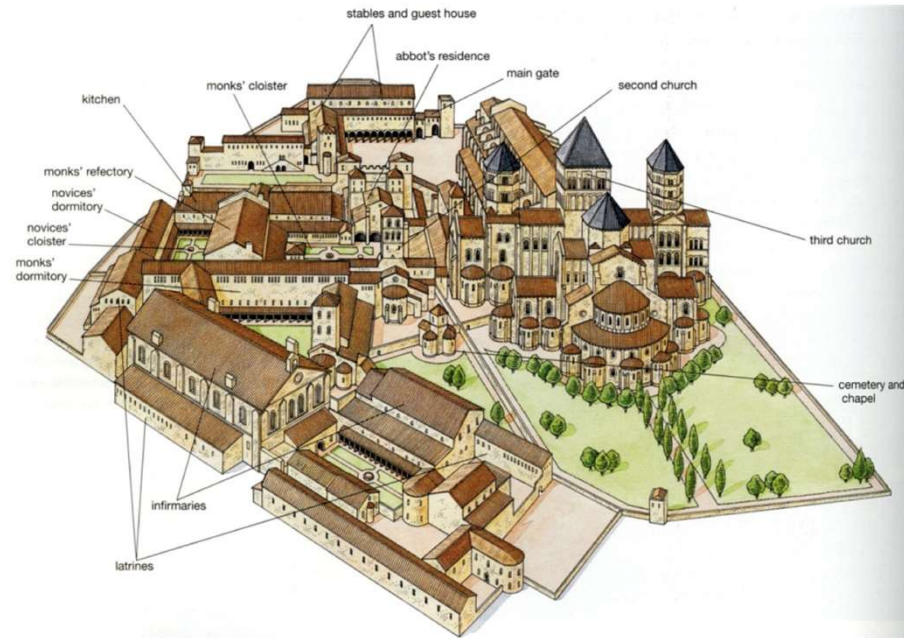
És un **art religiós**.

L'artista és un **artesa**.

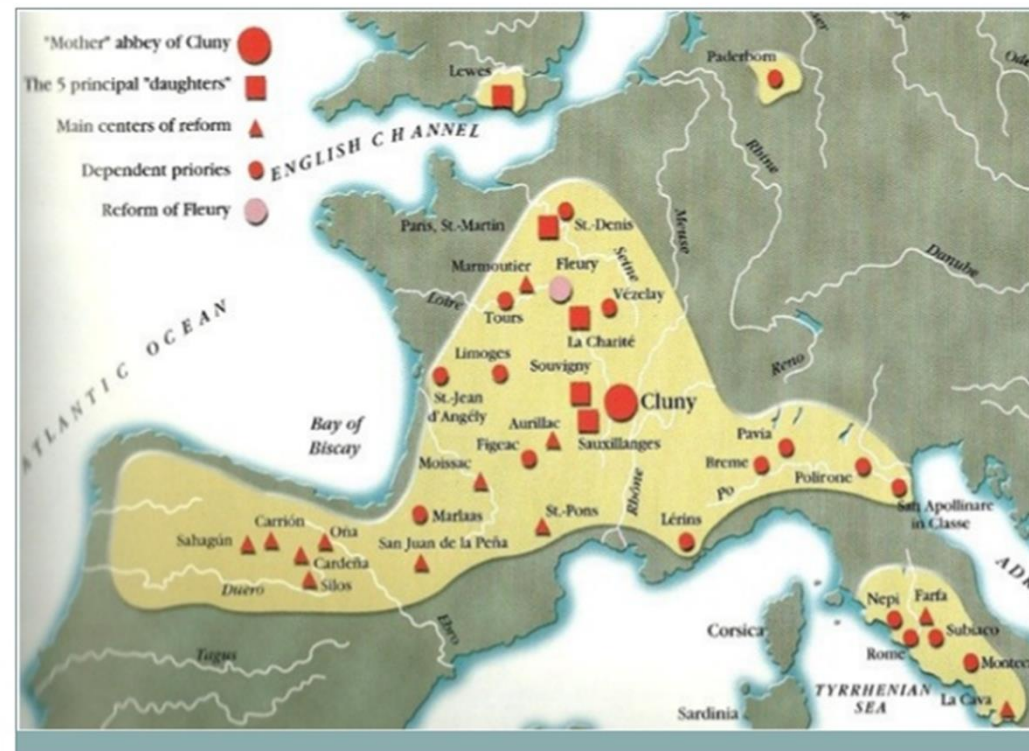
El nom prové de la semblança d'alguns **elements romans** en l'arquitectura (arc de mig punt), i per coincidir en el desenvolupament de les **llengües romàniques**.

La importància de Cluny

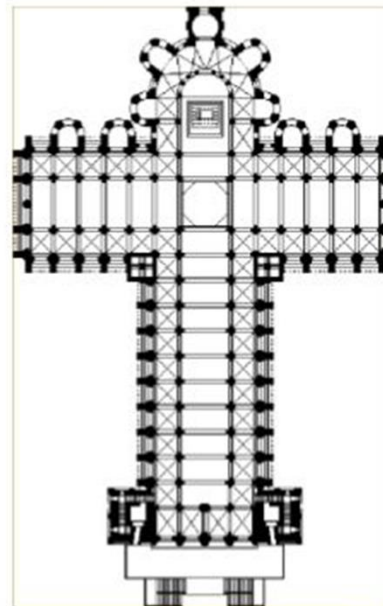

Monestir de Cluny

LES PELEGRINACIONS DEL ROMÀNIC

Catedral de Santiago de Compostela. (1075-1150)

Planta (izd) y restitución de su aspecto original (arriba).

Sigue el esquema de las denominadas iglesias de peregrinación, modelo de origen francés y muy cercano al de S. Semin de Toulouse. Aunque fue comenzada en 1075, el verdadero impulso constructivo se debe al arzobispo compostelano Diego Gelmírez entre 1100 y 1140.

LES LLENGÜES ROMÀNIQUES

